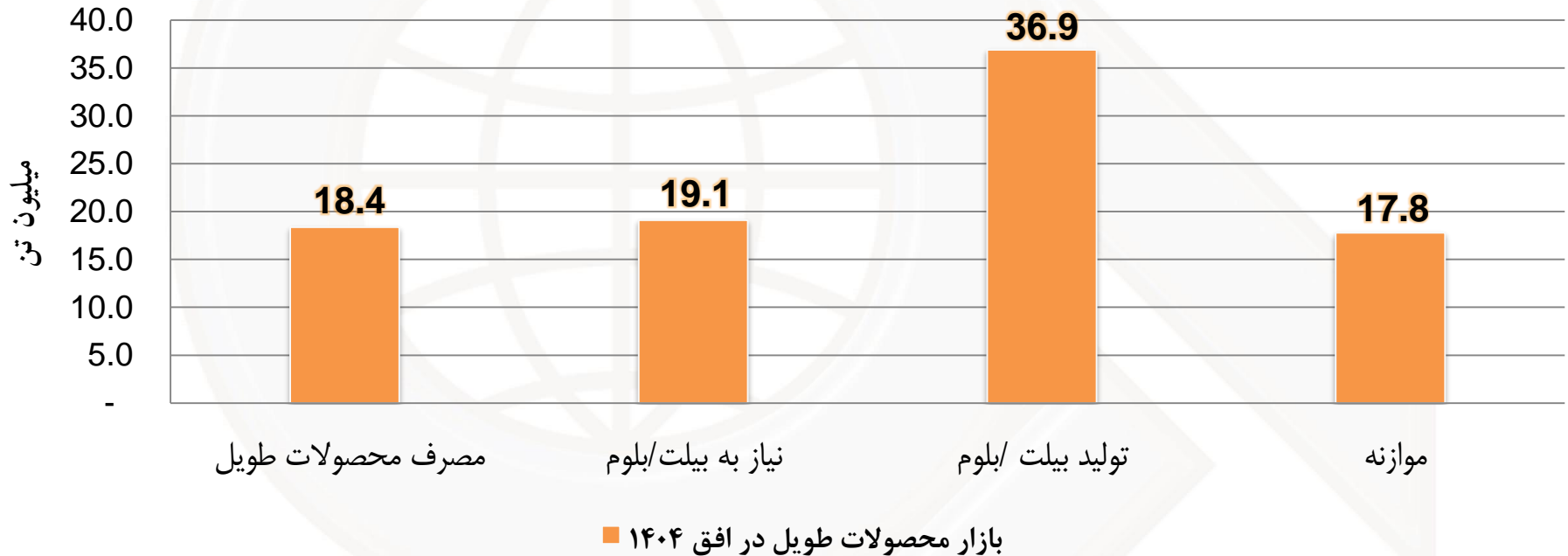

دومین چالش بازار-بازار محصولات طویل در افق ۱۴۰۴

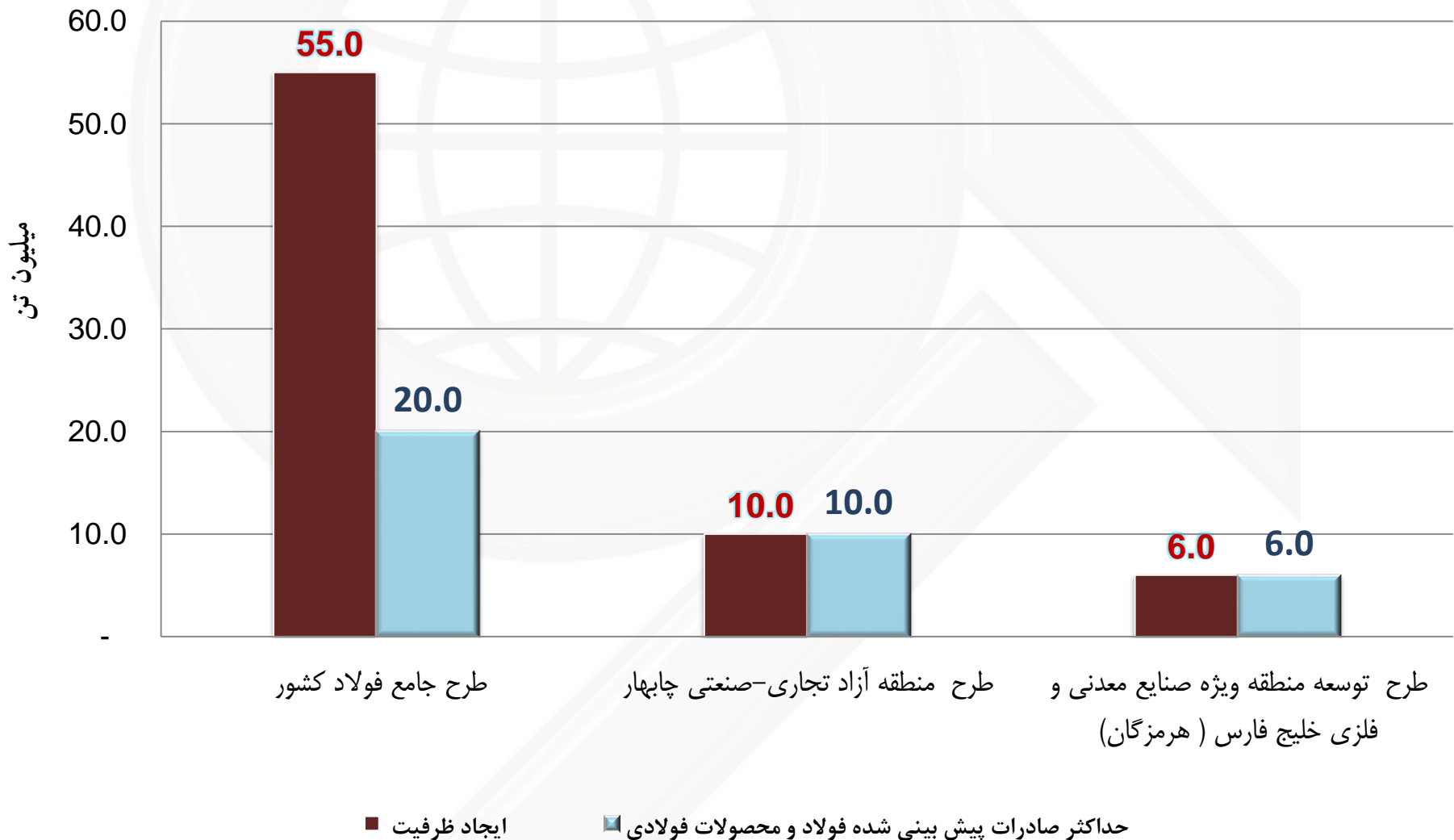

با در نظر گرفتن شرایط رکود اقتصادی کشور از سال های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ مصرف محصولات طویل فولادی در افق ۱۴۰۴ با در نظر گرفتن حداکثر پتانسیل صادراتی این دسته از محصولات برابر با ۱۸.۴ میلیون تن خواهد بود که نیاز به حدود ۱۹ میلیون تن بیلت و بلوم در کشور وجود دارد. ظرفیت تولید بیلت و بلوم کشور در افق ۱۴۰۴ در حدود ۳۶.۹ میلیون تن بوده و لذا مازاد ظرفیت در عرضه بیلت و بلوم کشور می تواند به عنوان چالش در افق مطرح گردد. در صورت در نظر نگرفتن رکود حاکمی بر فضای اقتصادی کشور در حالت خوشبینانه مجموع مصرف و صادرات محصولات طویل معادل فولاد خام برابر با ۲۰.۴۸ میلیون تن خواهد بود که در این صورت نیاز به بیلت و بلوم ۲۱.۵ میلیون تن برآورد شده است. در حالی که ظرفیت سازی انجام شده در مجموع ظرفیت واحدهای فعال و طرحهای قابل تحقق معادل ۳۶.۹ میلیون تن می باشد. بنابراین در صورتی که برآورد انجام شده برای مصرف و صادرات محقق شود، مازاد فولاد خام به شکل بیلت و بلوم حدود ۱۵ میلیون تن خواهد بود که در ترکیب فعلی ۵۵ میلیون تن این مازاد وجود دارد. با هدف صادرات همچنان مازاد ظرفیت در این بخش وجود خواهد داشت.

سومین چالش بازار:

برنامه های توسعه صنعت فولاد ایران

سومین چالش بازار - برنامه های توسعه صنعت فولاد ایران

در خصوص سومین چالش بازار نکات زیر قابل توجه است:

در حال حاضر یکی دیگر از چالش های پیش روی صنعت فولاد کشور ایجاد ظرفیت ها و طرح هایی است که علاوه بر ظرفیت سازی ۵۵ میلیون تن فولاد کشور در حال مطالعه و برنامه ریزی است. به طور حتم اجرایی شدن طرح ها و توسعه صنعت فولاد در جنوب کشور بر قدرت ایران در حوزه صنعت فولاد در دنیا خواهد افزود. از این رو نکات زیر در ارتباط با صنعت فولاد ایران نیاز به توجه بیش از گذشته دارد.

- بر اساس پایش جامع فولاد کشور در سال ۱۳۹۹ و سند چشم انداز ۱۴۰۴ ظرفیت تولید فولاد ایران در این افق برابر با ۵۵ میلیون تن، حجم مصرف پیش بینی شده برابر با حدود ۲۳ میلیون تن و پتانسیل صادراتی ایران در حدود ۱۴ میلیون تن انواع محصولات فولادی و ۶ میلیون تن فولاد خام است. (در مجموع در حدود ۲۰ میلیون تن صادرات پیش بینی شده است)

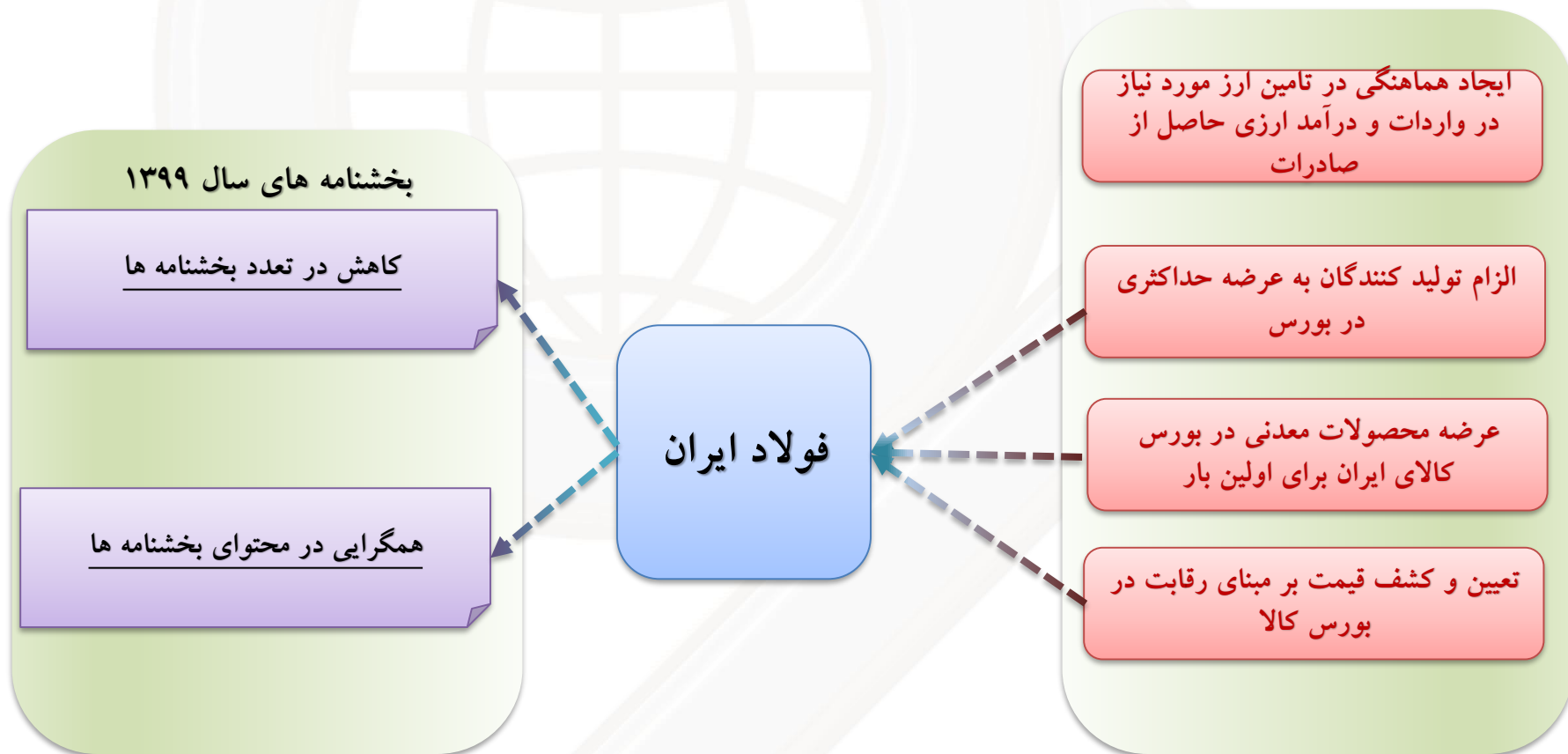
- اجرایی شدن طرح ۱۰ میلیون تن تولید فولاد در منطقه آزاد - صنعتی چابهار ظرفیت فولاد ایران در مجموع به ۶۵ میلیون تن خواهد رسید. با توجه به اینکه رویکرد این طرح واردات کل مواد اولیه و صادرات کامل محصولات می باشد لذا و حجم صادرات کل ایران پیش بینی شده به ۳۰ میلیون تن خواهد رسید.

- علاوه بر ۲ طرح فوق با اجرایی شده طرح ۶ میلیون تن در منطقه خلیج فارس - که این طرح در یک پکیج ۱۰ میلیون تن تعریف شده است که ۴ میلیون تن در طرح جامع فولاد کشور پیش بینی شده است - ظرفیت فولاد ایران برابر با ۷۱ میلیون تن و با توجه به اینکه رویکرد این طرح نیز واردات کل مواد اولیه و صادرات کامل محصولات می باشد صادرات کل فولاد ایران پیش بینی شده برابر با ۳۶ میلیون تن خواهد شد.

با احتساب اجرایی شدن هر سه مورد ذکر شده افزایش ظرفیت فولاد ایران تا حدود ۷۰ میلیون تن و پیش بینی صادرات فولاد و انواع محصولات فولادی نیز به سقف ۳۶ میلیون تن خواهد رسید. جمع بندی نکات ذکر شده یکی دیگر از چالش هایی اصلی فولاد کشور است که در صورت عدم وجود برنامه جامع و سیاست گزارهای هماهنگ در این بخش می تواند باعث ایجاد عدم تناسب و تشدید مازاد ظرفیت در صنعت فولاد کشور خواهد شد.

تحلیلی بر بازار فولاد کشور در سال ۱۳۹۹

تحولات بازار فولاد ایران ۱۳۹۹

تحولات اقتصادی و بازار فولاد ایران سال ۲۰۱۹-۲۰۲۰

۸ می ۲۰۱۹
۱۸ اردیبهشت ۱۳۹۸

تحریم مجدد صنایع آهن و فولاد و
اعلام فرصت سه ماهه تا ۸ آگوست

۱۷ دسامبر ۲۰۱۹
۲۶ آذر ۱۳۹۸

هشدار نسبت به فروش
الکترو گرافیتی

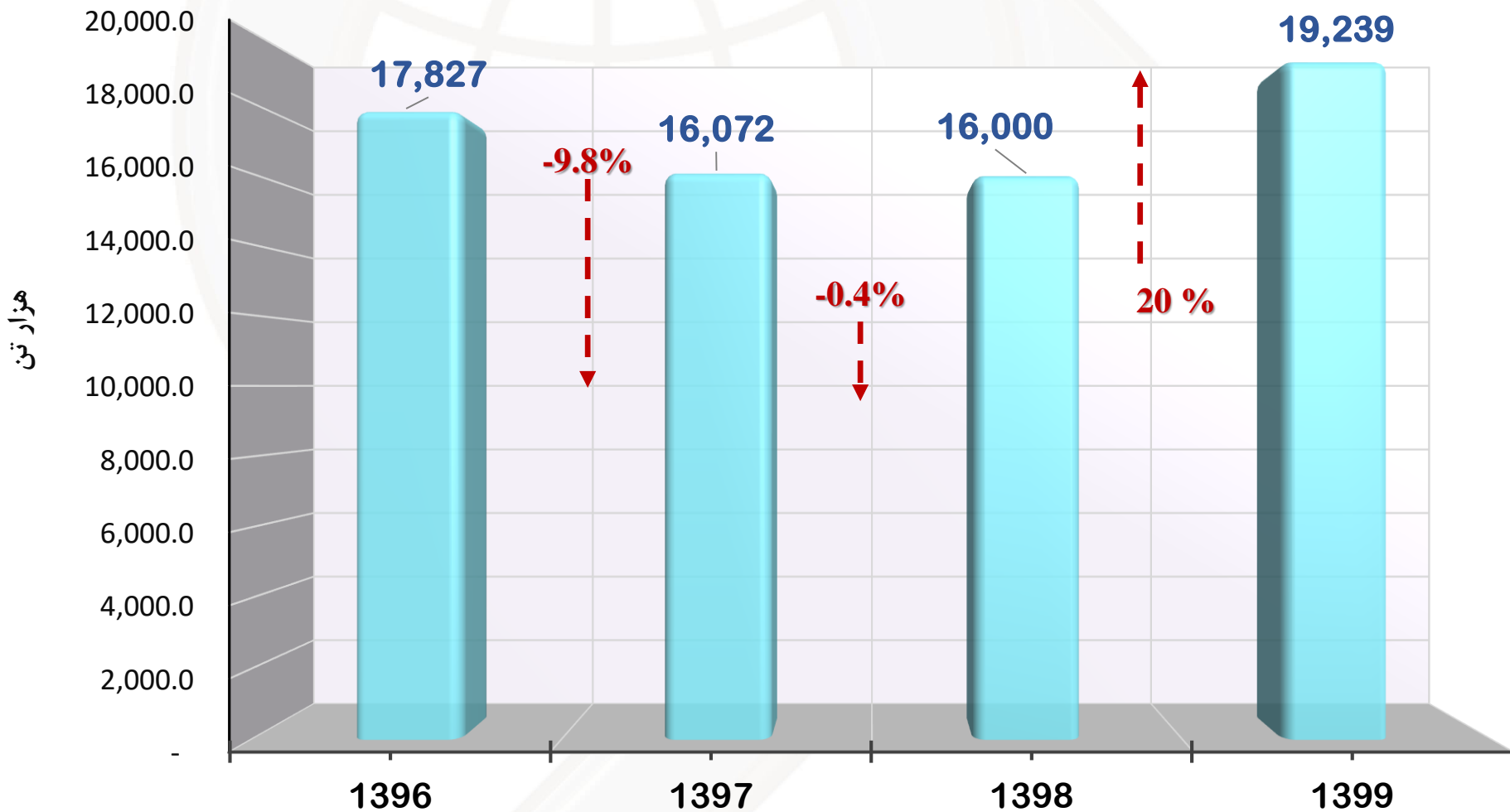
ژوین ۲۰۲۰
۵ تیر ۱۳۹۹
تحریم ۵ شرکت های مرتبط با فولاد
مبارکه از وزارت خزانه داری آمریکا

۱۰ ژانویه ۲۰۲۰
۲۰ دی ۱۳۹۸
تحریم شرکت های تولیدی و
تجاری فعال در صنعت فولاد

ژوین ۲۰۲۰
۲۵ تیر ۱۳۹۹
تحریم شرکت های فولادی ایران به
دلیل تقاضای خرید الکترو گرافیتی

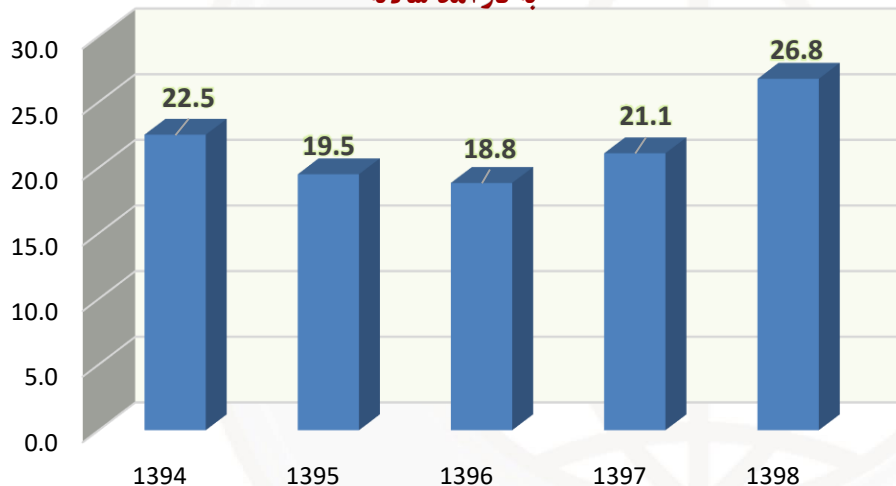

مصرف ظاهری معادل فولاد خام

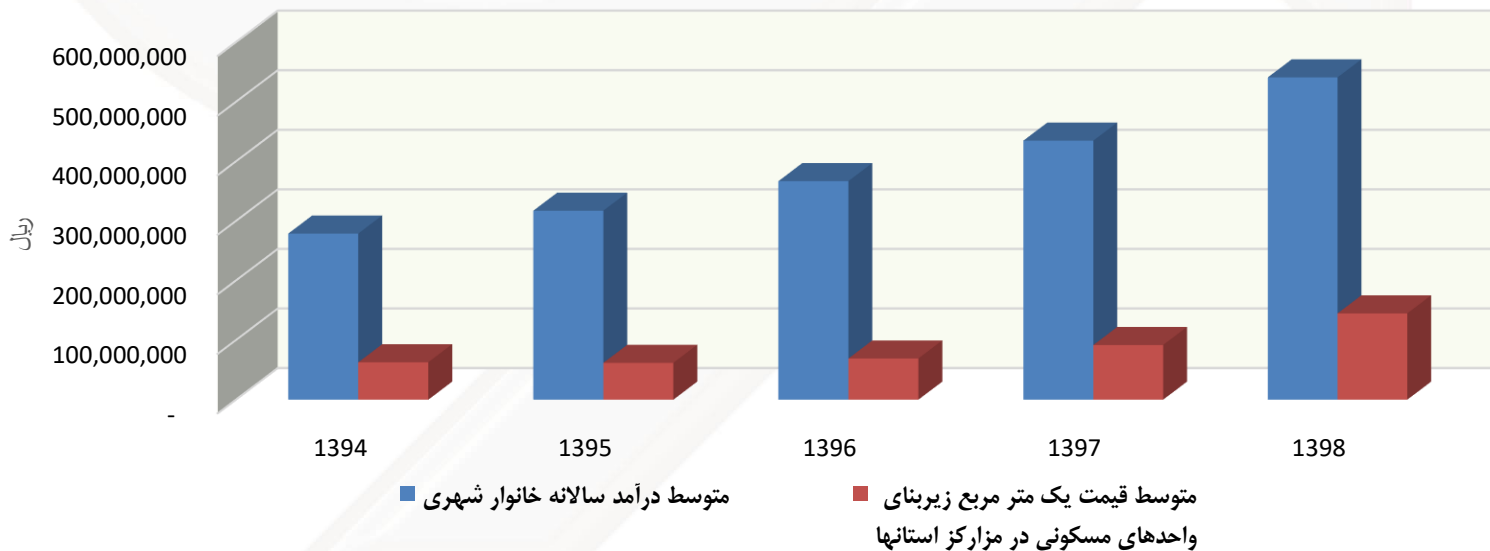
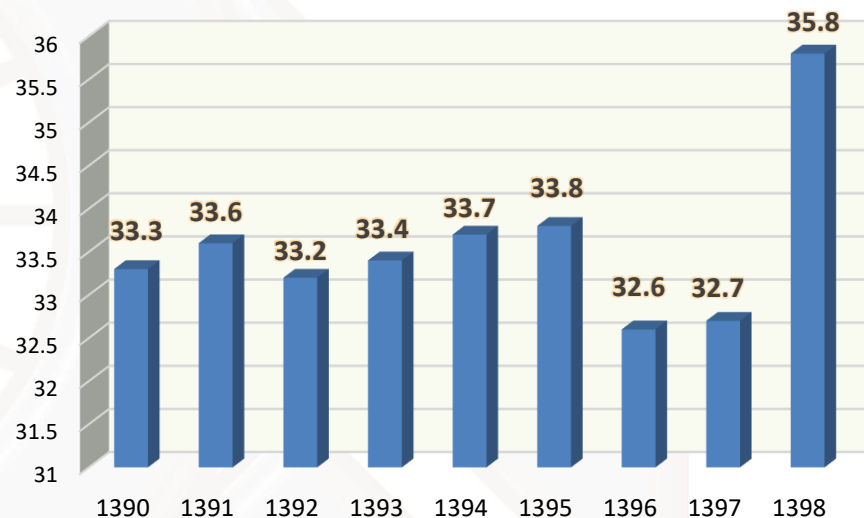

بازار مسکن

نسبت قیمت متر مربع زیربنای واحدهای مسکونی
به درآمد سالانه

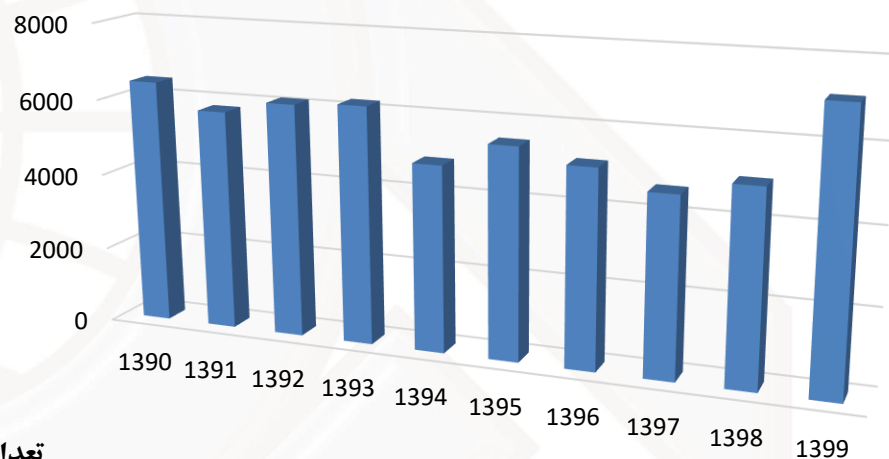

سهم هزینه مسکن از کل هزینه خانوار

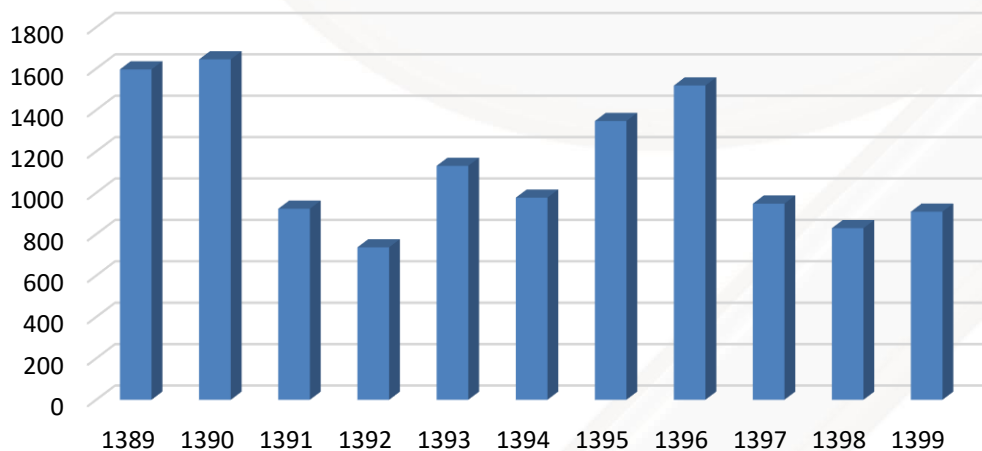

بازار خودرو و لوازم خانگی

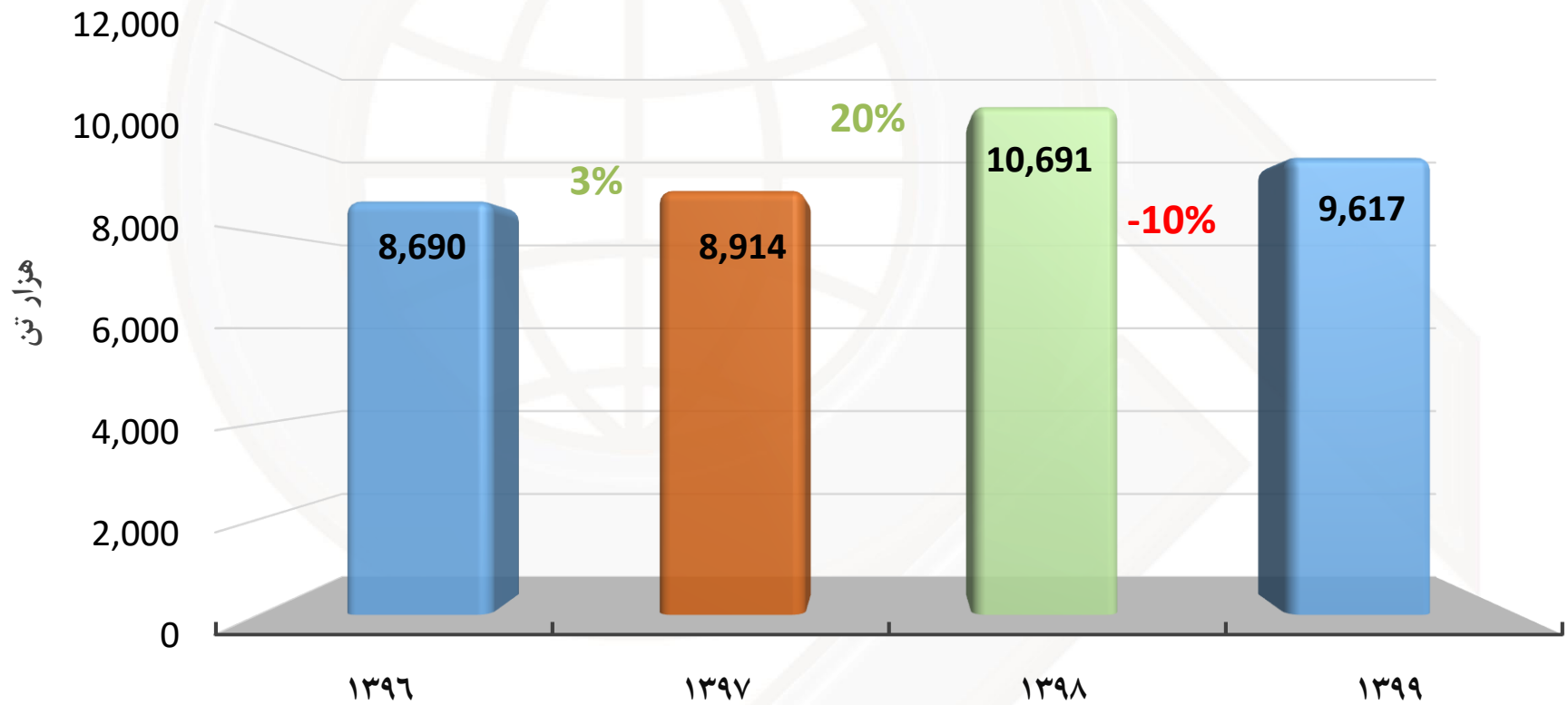
تولیدات لوازم خانگی

تعداد دستگاه تولید شده (خودرو سواری، باری، کامیون و کشنده ها)

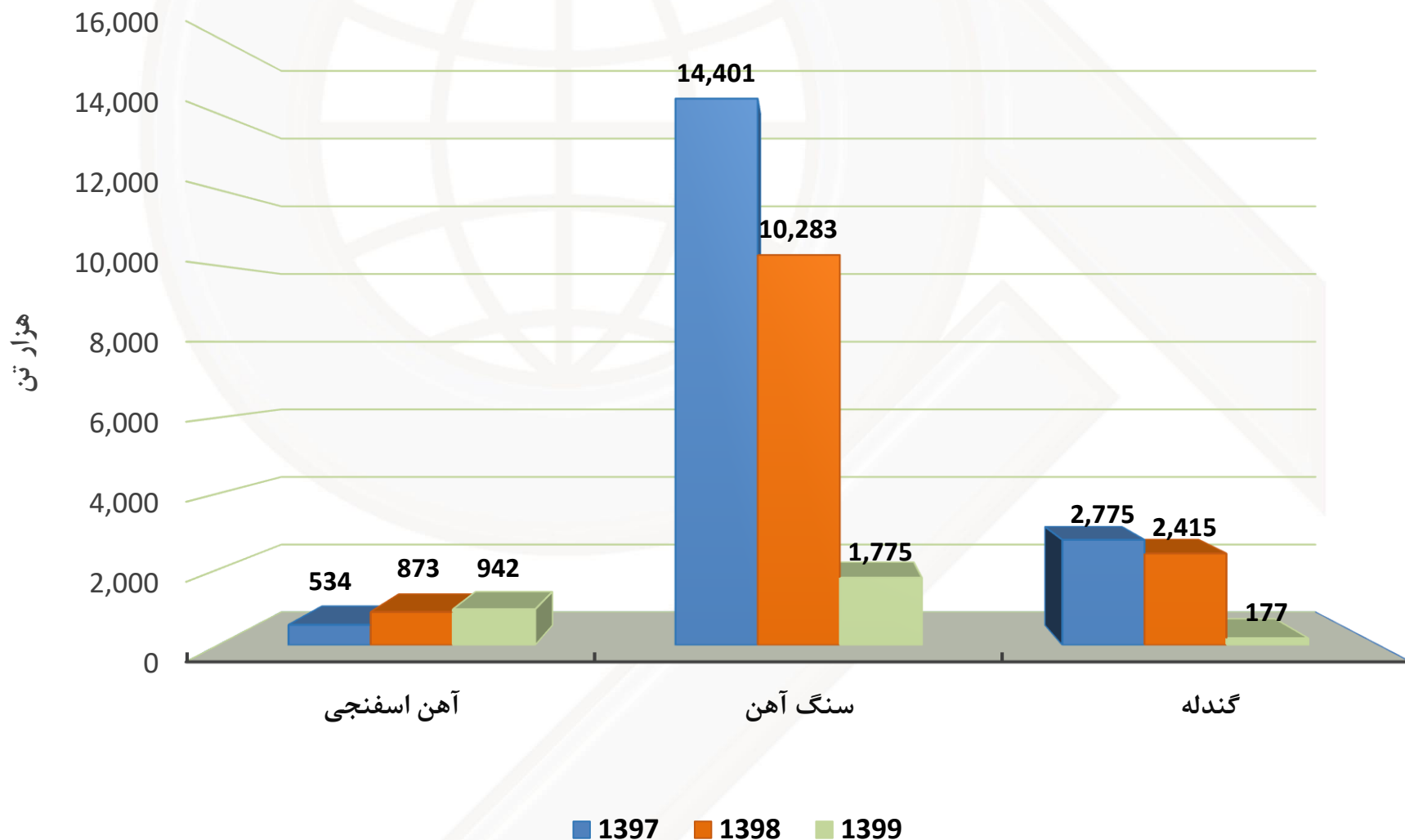

کل صادرات محصول نیمه نهایی و نهایی فولادی

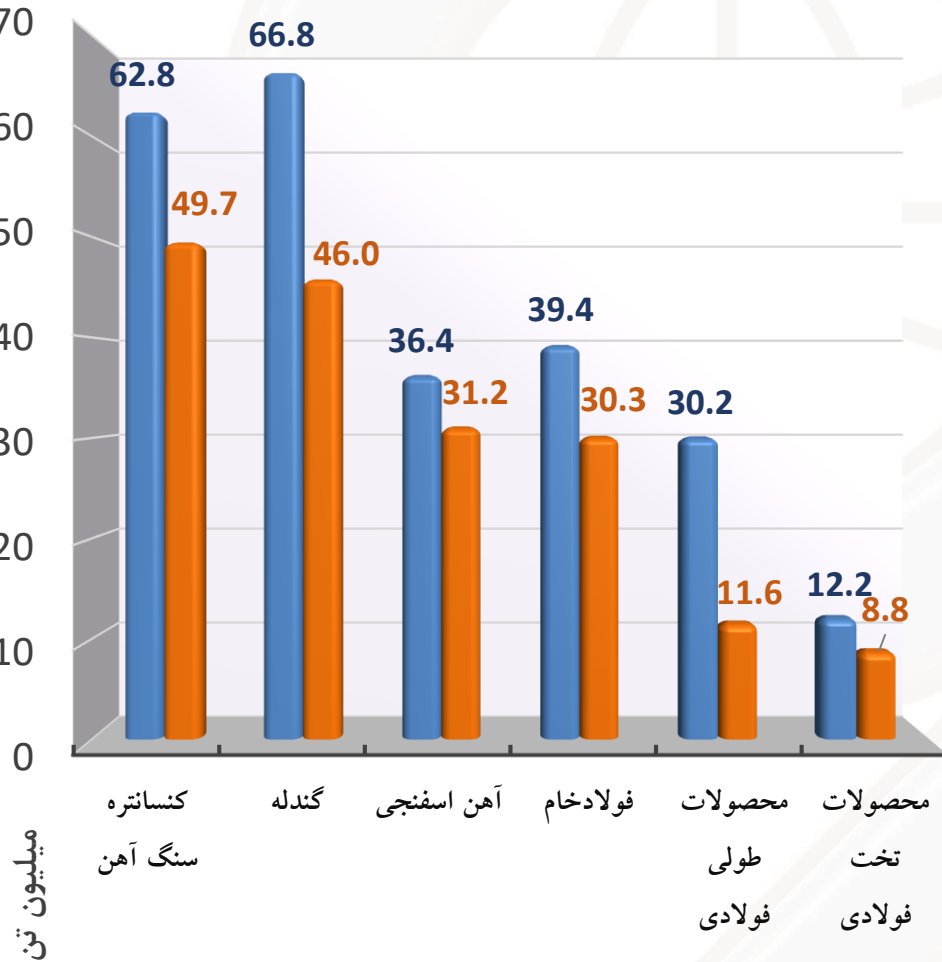

11%

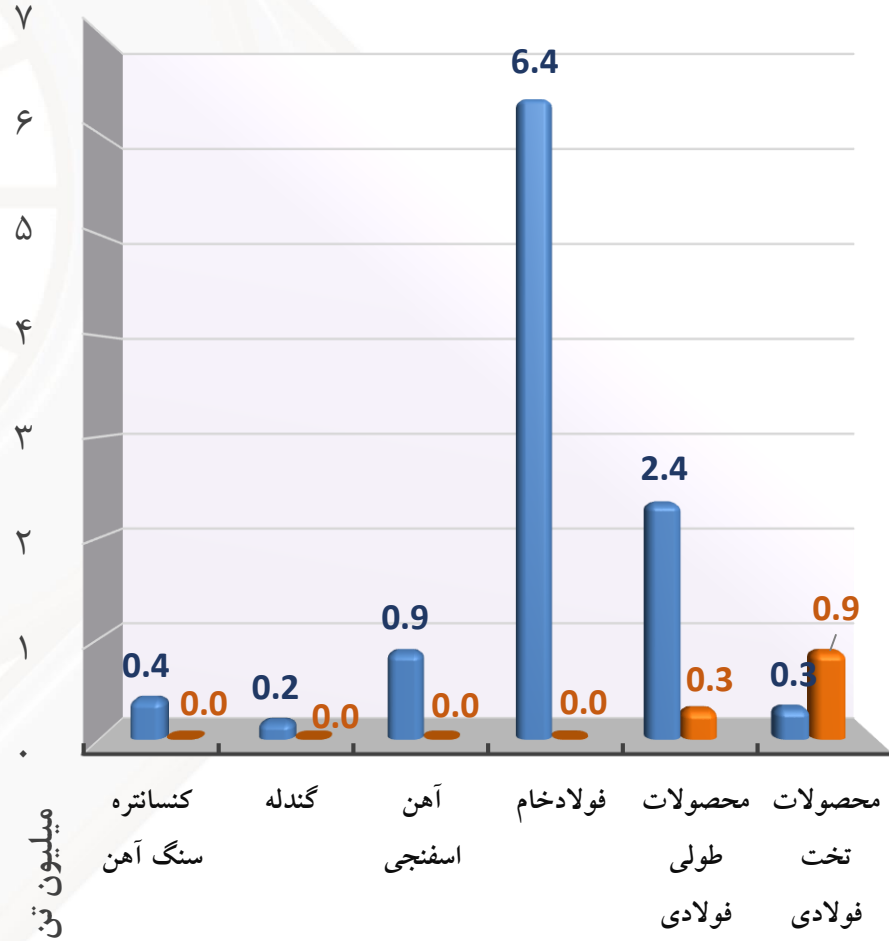
صادرات زنجیره سنگ آهن کشور

خلاصه وضعیت زنجیره فولاد کشور در سال ۱۳۹۹

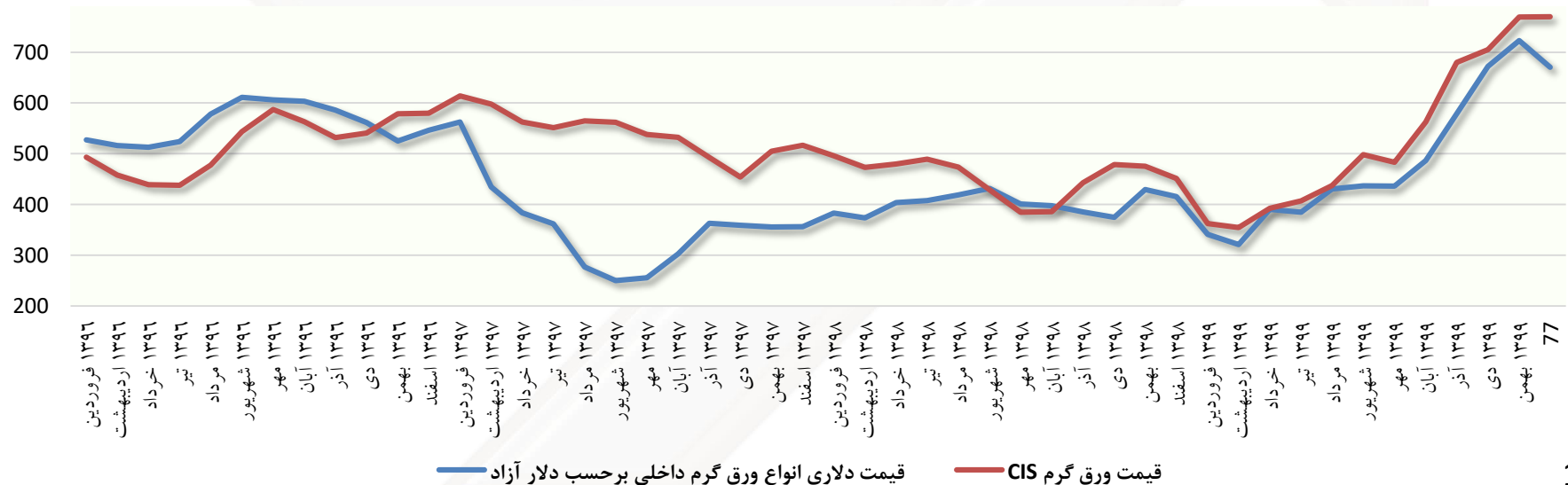
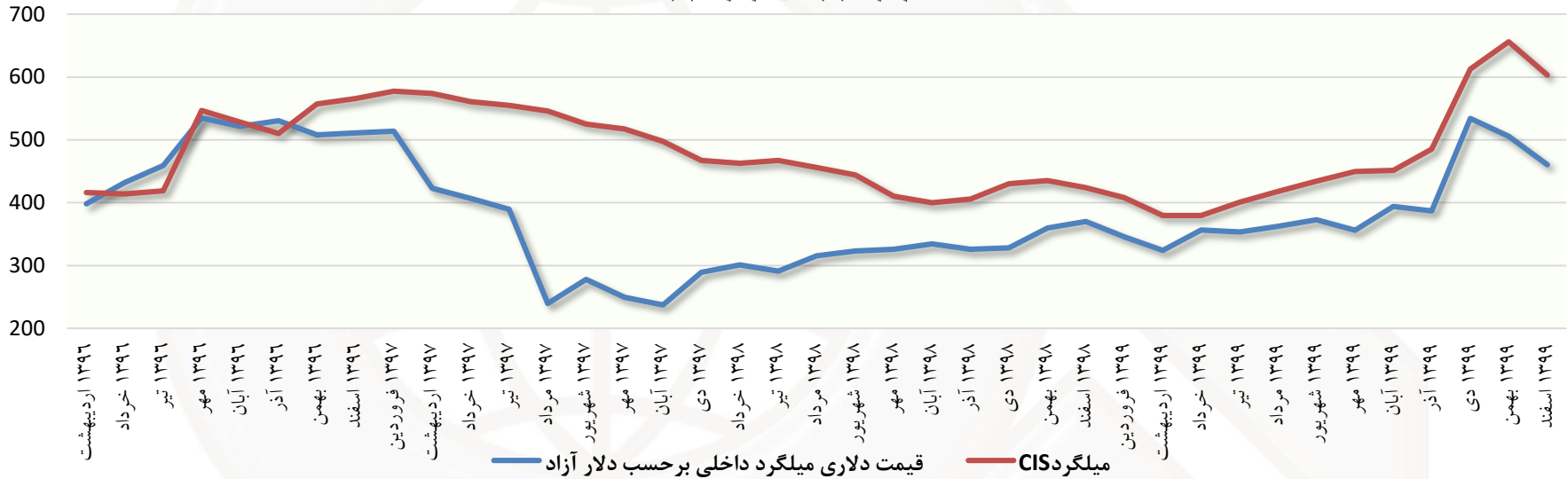
ظرفیت اسمی - پایان ۹۹ (Blue square) / تولید سال ۹۹ (Orange square)

صادرات - سال ۹۹ (Blue square) / واردات - سال ۹۹ (Orange square)

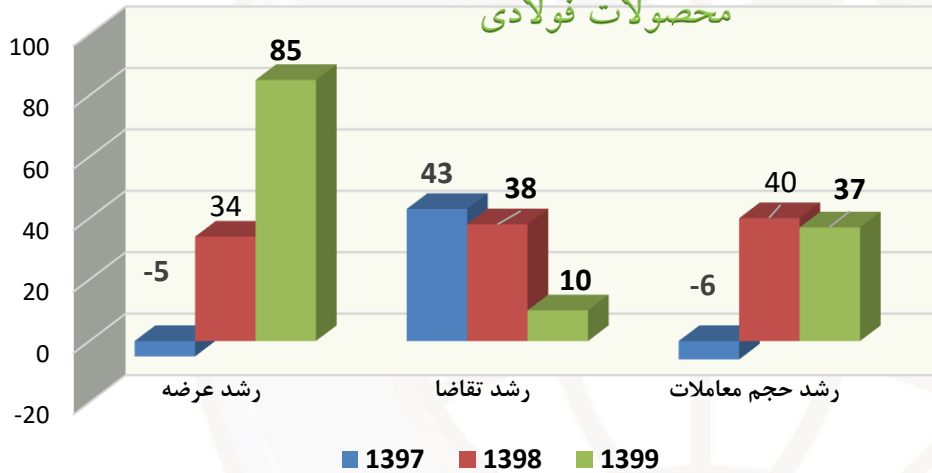
محصولات تخت فولادی: ورق گرم فولادی در نظر گرفته شده است

مقایسه قیمت‌های داخلی میلگرد و ورق گرم بر حسب دلار آزاد با قیمت‌های شاخص جهانی، ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۹

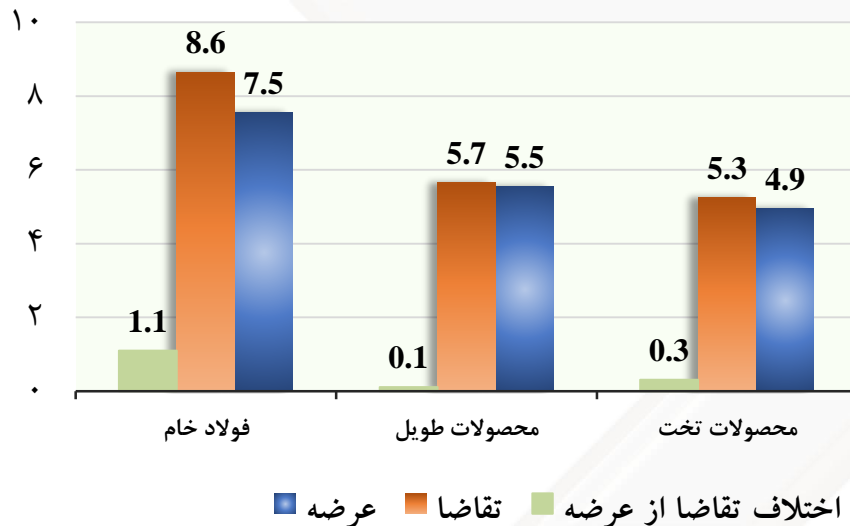
آثار بخشنامه ها در حوزه عرضه و تقاضا

مقایسه رشد عرضه، تقاضا، و حجم معاملات فولاد و محصولات فولادی

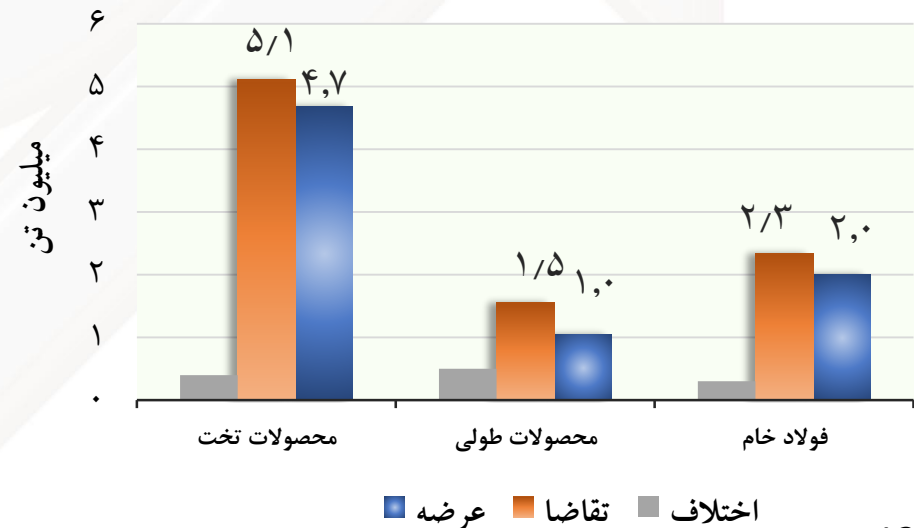

مقایسه میزان رشد حجم معاملات و عرضه و تقاضای (مجموع فولاد خام و محصولات فولادی) در بورس کالای ایران، سالهای ۱۳۹۸، ۱۳۹۹ و ۱۳۹۷

عرضه و تقاضای فولاد بورس کالای ایران در سال ۱۳۹۹

عرضه و تقاضای فولاد بورس کالای ایران در سال ۱۳۹۶

معاملات، عرضه و تقاضا در بازار بورس

حجم عرضه فولاد و انواع محصولات فولادی در سال ۱۳۹۹ در مقایسه با سال ۱۳۹۸ دارای رشد ۸۵ درصد بوده است.

افزایش عرضه با رشد بسیار در محصولات مورد بررسی در سال ۱۳۹۹ نشان دهنده اجرایی شدن برنامه ها و دستورالعمل های مقرر شده در صنعت فولاد کشور و همچنین پویایی در سال ۱۳۹۹ بوده است.

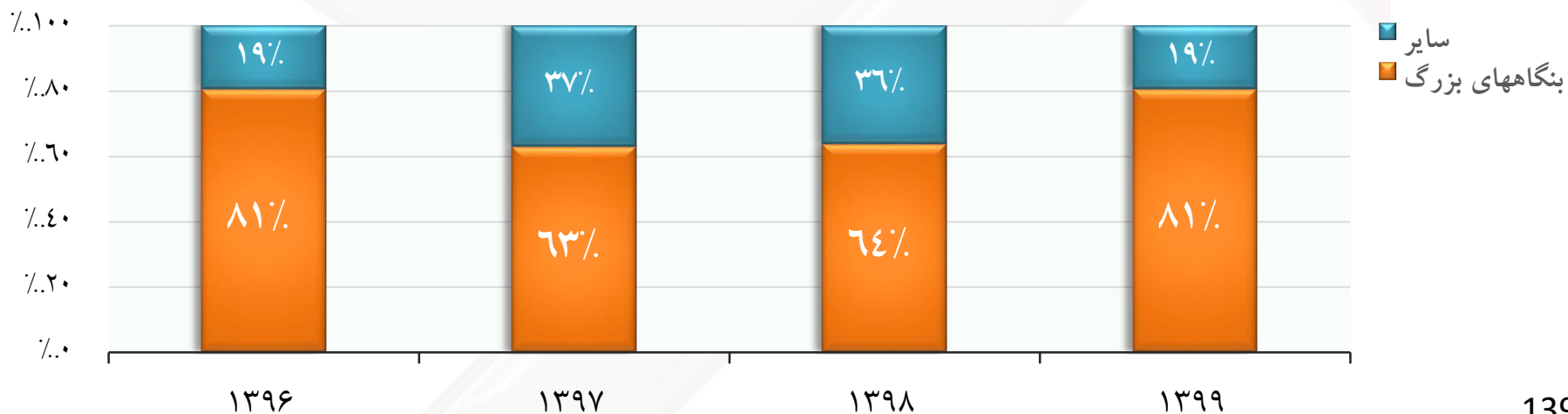
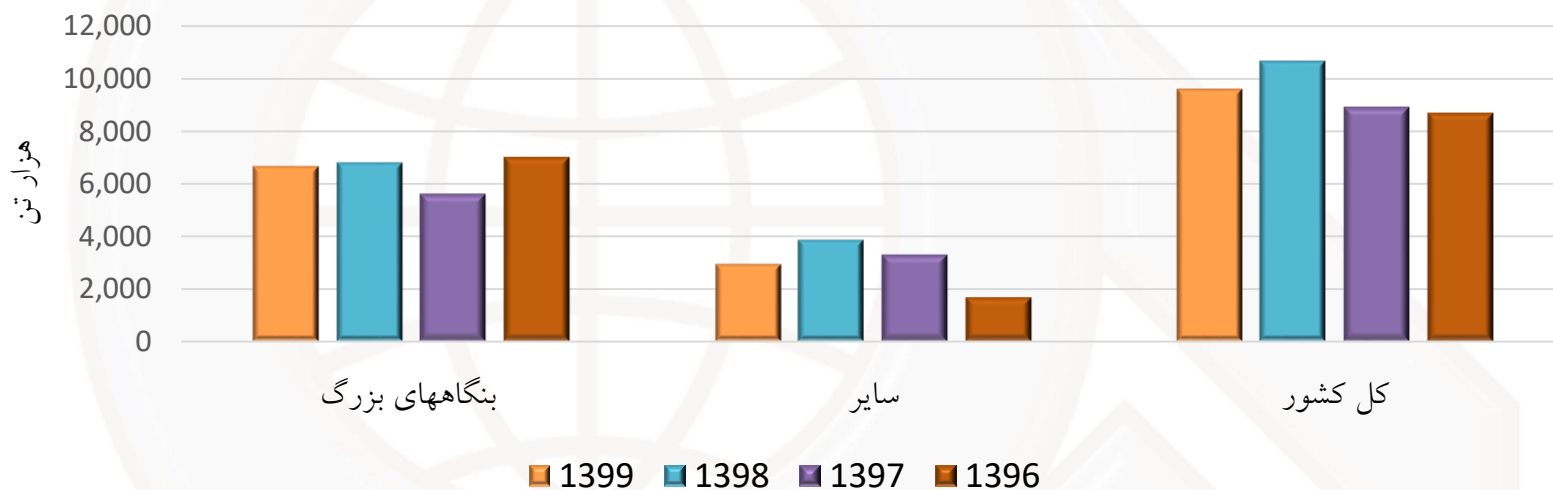
ثبات در تولید و محدودیت در تولیدکنندگان محصول تخت فولادی دلیلی بر تعادل عرضه و تقاضا در محصولات تخت فولادی بوده است.

افزایش قابل توجه در عرضه محصولات طویل فولادی و همچنین فولادخام در سال ۱۳۹۹ در مقایسه با سال ۱۳۹۶ وجود دارد.

رشد قابل توجه تولید فولادخام کشور کاملاً در حجم معاملات انجام شده نیز وجود داشته است.

آثار بخشنامه ها بر صادرات

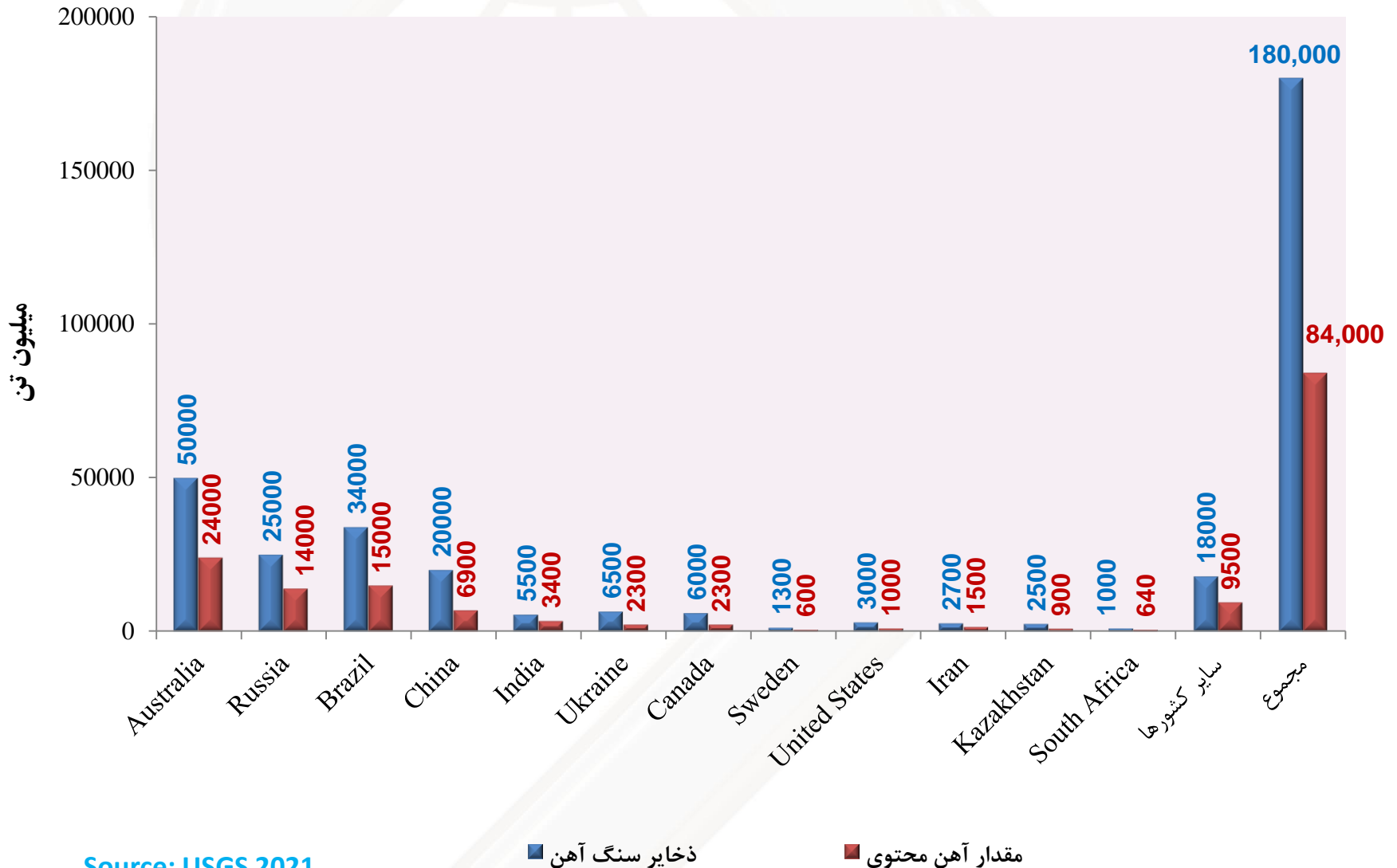
کل صادرات فولاد ایران به تفکیک بخش

بخش دوم: مطالعه زیر ساختها و مواد اولیه

مطالعات تامین مواد اولیه سنگ آهن و سایر نهاده ها

میزان ذخایر سنگ آهن در ایران

Source: USGS 2021

ذخایر سنگ آهن در ایران

آخرین نتایج حاصل از بررسی های انجام گرفته نشان می دهد که ذخیره زمین شناسی سنگ آهن کشور حدود ۵ میلیارد تن می باشد. مطابق نتایج حاصل از انجام اکتشافات، طی سالهای ۹۳ الی ۹۹ حدود ۹۷۷ میلیون تن ذخیره جدید سنگ آهن کشف گردیده و باعث افزایش ذخایر قطعی سنگ آهن سطحی به میزان ۲/۹ میلیارد تن شده است. لازم به ذکر است ۴۰۰ میلیون تن ذخیره قطعی زیرزمینی نیز در معدن گل گهر موجود است که میزان ذخیره قطعی کل سنگ آهن کشور ۳/۳ میلیارد تن می باشد.

متوسط عیار سنگ آهن ایران حدود ۴۶٪ بوده، معادن سنگ آهن ایران عموماً دارای زمینه غالب مگنتیتی می باشد و ذخایر نسبتاً کمی از کانسارهای آهن دارای سنگ هماتیتی می باشند به طوریکه بیش از ۹۰٪ ذخایر سنگ آهن کشور از نوع مگنتیتی و مابقی هماتیتی است. از سال ۱۳۵۱ تا پایان ۱۳۹۹ در حدود ۹۵۵ میلیون تن سنگ آهن از معادن ایران استخراج گردیده است. در سال گذشته میزان استخراج سنگ آهن در معادن دولتی وابسته به ایمیدرو ۷۸ میلیون تن و با احتساب استخراج معادن خصوصی جمعاً حدود ۱۰۰ میلیون تن بوده است.

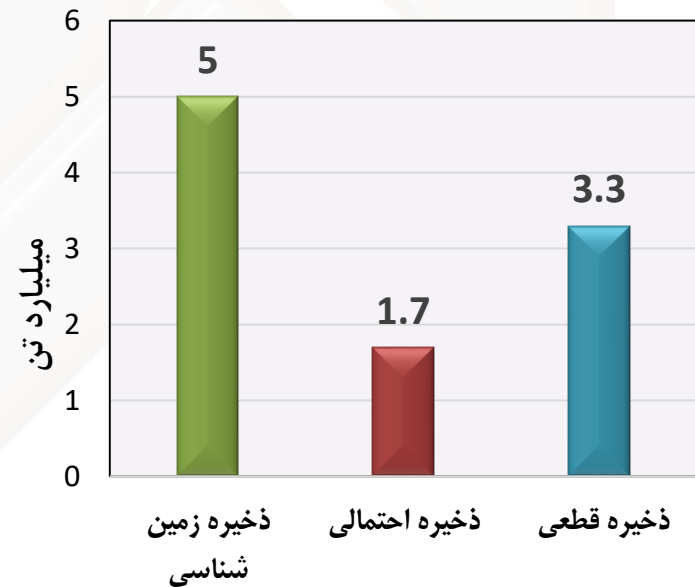
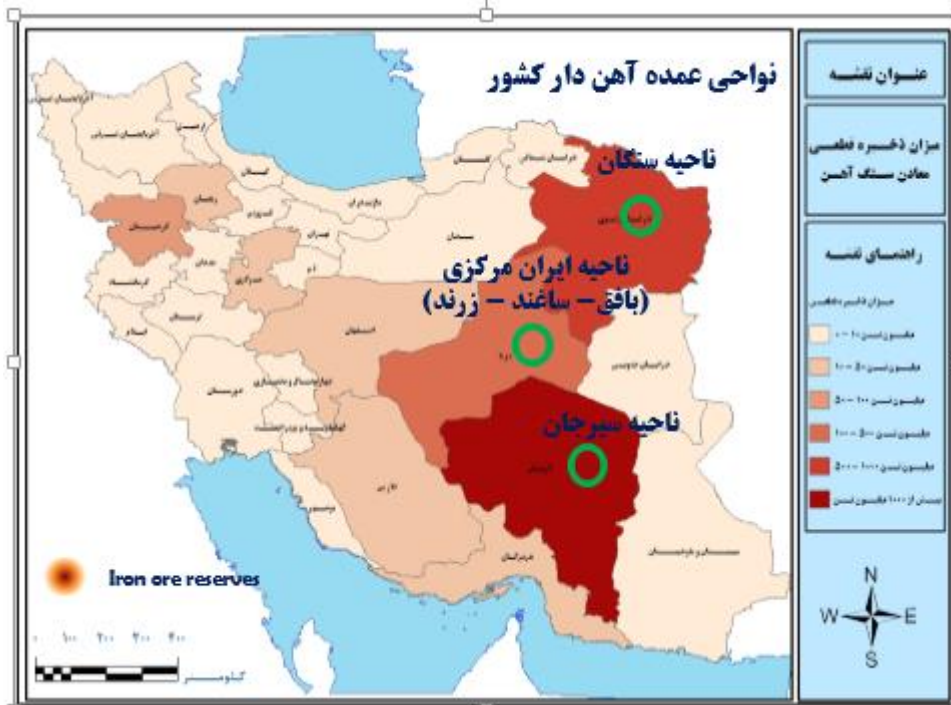
ذخایر سنگ آهن در ایران

نواحی عمده آهن دار در کشور به طور عمده به سه ناحیه به شرح زیر تقسیم شده است:

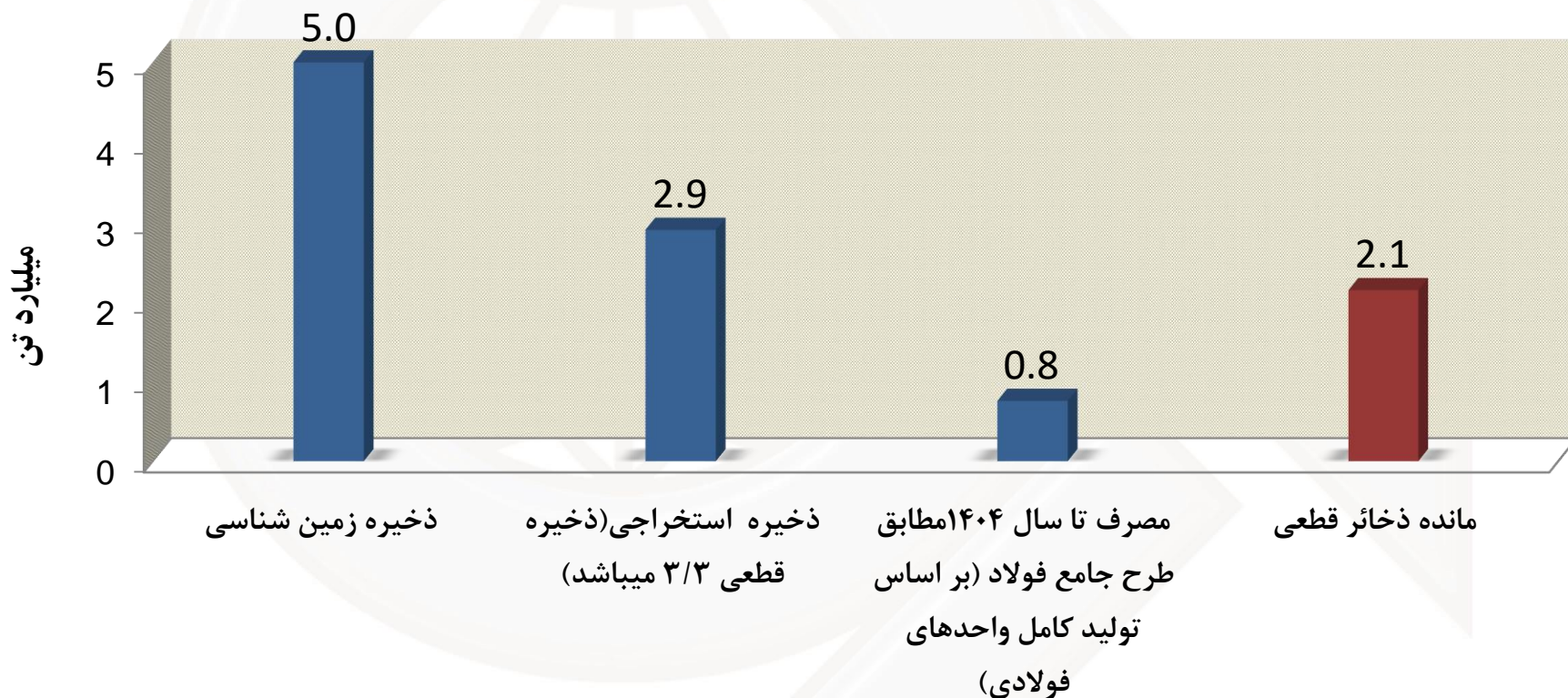
(الف) ایران مرکزی با بیشترین تمرکز در منطقه آهن خیز بافق

(ب) کمربند سندج - سیرجان شامل ناحیه آهن دار سیرجان (گل گهر) و کانسارهای آهن در همدان و کردستان

(ج) شرق و شمال شرق ایران که بزرگترین کانسار آهن دار آن سنگان می باشد.

تحلیل وضعیت ذخایر سنگ آهن ایران تا سال ۱۴۰۴

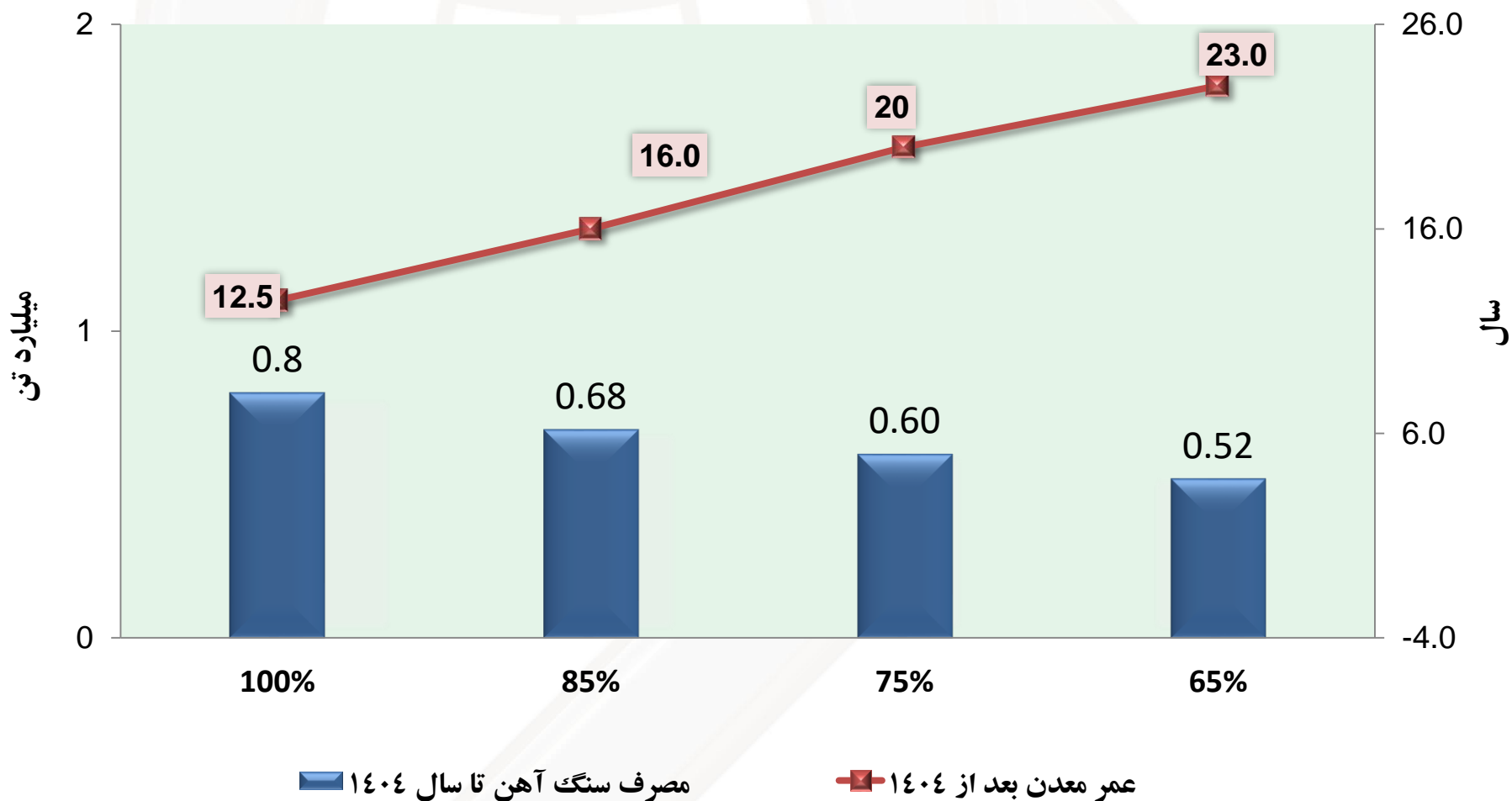

در صورت تولید ۵۵ میلیون تن فولاد خام در افق ۱۴۰۴ و تولید کامل مطابق برنامه واحدهای فولادی

بیش از ۰.۸ میلیارد تن سنگ آهن مصرف می گردد.

(بنابراین با استخراج سالانه ۱۶۶ میلیون تن سنگ آهن، ذخایر کشور تقریباً تکافوی حدود ۳ سال بعد از افق ۱۴۰۴ را دارد)

تحلیل وضعیت ذخایر سنگ آهن و عمر معادن بعد از سال ۱۴۰۴ بر اساس گزینه های ۶۵٪، ۷۵٪ و ۸۵٪ از ظرفیت اسمی

اکتشاف

□ عملیات اکتشاف در ۲۱ استان و ۳۶ پهنه معدنی با وسعت ۲۵۰ هزار کیلومتر مربع از سال ۱۳۹۲

□ افزایش مساحت اکتشافات در حدود ۴۰۰ هزار کیلومتر مربع و رسیدن به ۶۶۳ هزار کیلومتر مربع از نیمه دوم سال ۱۳۹۸

شرح	مساحت کل پهنه ها	مساحت پهنه های در حال کار	مساحت کل پهنه های آزاد شده	مساحت پهنه های واگذار شده
کیلومتر مربع	۶۶۳۱۱۷	۶۵۱۹۳	۵۳۱۷۳۵	۶۶۱۸۸

بخش سنگ آهن	ذخیره جدید ۹۷۷ میلیون تن	اهم ذخایر اکتشاف شده طی ۹۳-۹۹
بخش زغالسنگ	ذخیره جدید ۲۵۶ میلیون تن	

سال	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	مجموع
میزان حفاری (هزار متر)	۱۷۶	۲۱۲/۵	۱۸۰	۱۰۵	۱۲۰/۴	۱۰۲	۱۳۲	۱۶۹/۸	۱۱۹۷★

★ میزان حفاری انجام شده در ایران در طول ۸ سال، برابر حفاری سالانه کشورهای توسعه یافته معدنی می باشد

لازم به توضیح است که معدن داران سنگ آهن به طور مستقل نیز فعالیتهایی در زمینه اکتشافات انجام داده اند که لازم است اطلاعات برآمده از این فعالیتهای ارائه و جمع آوری گردد.

نکات اصلی تامین سنگ آهن در طرح جامع فولاد و راهکارها

۱- جهت رعایت توازن زنجیره فولاد، صدور مجوزها در راستای کسری زنجیره باشد و از صدور مجوزهای مازاد جلوگیری گردد

- در صورت صدور مجوز مازاد در طول زنجیره فولاد، میزان تامین سنگ آهن از داخل تشدید می شود (حلقه ابتدایی). لازم به ذکر است این موضوع با هماهنگی معاونت معدنی وزارت صمت در حال کنترل می باشد.

۲- بسط و توسعه فعالیتهای اکتشافی در کشور، اکتشافات دقیقتر و افزایش عمق اکتشافات به منظور تولید پایدار فولاد

- افزایش عمق حفاری های اکتشافی برنامه ریزی و مطالعات دقیق فنی و اقتصادی با در نظر گرفتن صرفه اقتصادی برای استخراج ذخایر زیرزمینی (برای نمونه آنومالی ساغند در دست مطالعات است)

۳- مشارکت و کنسرسیوم واحدهای معدنی و فولادی در پهنه های جدید اکتشافی

- مشارکت و سرمایه گذاری شرکت های معدنی و فولادی در بخش اکتشافات و استخراج سنگ آهن در پهنه های اکتشافی به منظور تامین خوراک واحدهای خود (نظیر کنسرسیوم اکتشاف معدنی پایا)

۴- فراوری سنگ آهن های کم عیار معادن و حمایت و تشویق معدن داران کوچک سنگ آهن جهت کنسرسیوم احداث واحدهای کنسانتره سازی

- توسعه استخراج، فراوری دپوی سنگ آهن های کم عیار در کنار معادن بزرگ در کشور
- لازم است نسبت به ذخایر جدید کشف شده برنامه استخراج از معادن عملیاتی گردد.

۵- سرمایه گذاری و خرید معادن سنگ آهن در سایر کشورهای آهن خیز جهان

- استخراج و فراوری سنگ آهن و حمل آن به داخل کشور به منظور تداوم خوراک اولیه صنعت فولاد
- مشخص است که واحدهای فولادی در حاشیه دریای جنوب از این مزیت بهره کافی خواهند برد.

۶- نظر به در دسترس بودن آهن اسفنجی و تفاوت قیمت با قراضه آهنی باعث گردیده است که میزان مصرف آهن اسفنجی در واحدهای فولاد القایی افزایش یابد که این مسئله خود باعث تشدید کسری در حلقه سنگ آهن و کنسانتره می شود. در این خصوص می بایست کنترلهای لازم بعمل آید.

۷- با کاهش مصرف آهن اسفنجی و به نسبت جایگزینی تدریجی قراضه در واحدهای فولادی باعث خواهد شد فشار بر حلقه های تولید گندله، کنسانتره و سنگ آهن به نسبت کاهش یابد. در این خصوص لازم است مطالعه و بررسی صورت پذیرد.

۸- کنترل صادرات مواد اولیه خام از کشور با توجه به توازن زنجیره فولاد

۹- برگزاری جلسات با معادن و واحدهای معدنی برای پیگیری برنامه های توسعه ای و پایش آن

۱۰- احداث مجموعه ۱۰ میلیون تن محصولات فولادی در منطقه ویژه بندرعباس و چابهار

- جهت رعایت توازن زنجیره فولاد با رویکرد تأمین مواد اولیه به صورت واردات و همچنین صادرات محصولات فولادی انجام پذیرد.
- در این خصوص خرید معدن سنگ آهن در کشورهای دیگر برای تأمین مواد اولیه در دست بررسی می باشد.

۱۱- فعال سازی و توسعه معادن کوچک مقیاس

- تاثیرپذیری کمتر از تحریم ها و مشکلات بین المللی
- وجود پتانسیل های پراکنده و تنوع مواد معدنی در کشور